

Закон України

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У статті 160 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144):

1) частину другу викласти в такій редакції:

«2. Умови використання географічного зазначення у сфері господарювання визначаються законом»;

2) частину третю виключити.

2. Частину першу статті 502 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) викласти в такій редакції:

«1. Суб'єктами права інтелектуальної власності на географічне зазначення є виробники товарів, об'єднання виробників, інші особи, визначені законом».

3. У Законі України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 267 із наступними змінами):

1) назву та преамбулу викласти в такій редакції:

«Про правову охорону географічних зазначень

Цей Закон визначає засади правової охорони географічних зазначень в Україні та регулює відносини, що виникають у зв'язку з їх реєстрацією, використанням та захистом.

Особливості підготовки до реєстрації, використання та захисту географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв, а також контролю щодо таких географічних зазначень визначаються іншими законами»;

2) статті 1 і 2 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) Апеляційна палата — колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

2) Бюллетень — офіційний електронний бюллетень Установи;

3) географічне зазначення — найменування місця, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження, і хоча б один з етапів виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюється на визначеній географічній території;

4) географічне місце — будь-який географічний об'єкт з офіційно визначеними межами, зокрема: країна, регіон як частина країни, населений пункт, місцевість тощо;

5) державна система правової охорони інтелектуальної власності — Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що належать до сфери управління Установи;

6) заклад експертизи — уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

7) заява — сукупність документів, необхідних для реєстрації географічного зазначення;

8) заявник — особа або об'єднання осіб, які подали заявку;

9) назва місця походження товару — вид географічного зазначення, який означає найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та який має особливу якість або властивості, виключно або головним чином зумовлені конкретним географічним середовищем з притаманними йому природними і людськими факторами, і всі етапи виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюються на визначеній географічній території;

10) назва, що стала видовою, — назва товару, яка хоч і є назвою географічного місця, в якому спочатку товар цього виду виробляється та/або переробляється, але піретворилася в Україні на загальнозважану назву певного виду товару безвідносно до конкретного місця його походження, включаючи походінні від такої назви;

11) особа — фізична або юридична особа;

12) реєстрація — державна реєстрація географічного зазначення;

13) Реєстр — Державний реєстр України географічних зазначень, який ведеться в електронній формі;

14) специфікація товару — сукупність відомостей про товар, щодо якого використовується географічне зазначення;

15) спеціально уповноважений орган — визначений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади, наданий повноваженнями щодо погодження специфікації товару і змін до неї та щодо контролю особливих якостей чи інших характеристик товарів, щодо яких використовуються географічні зазначення, а також щодо визначення меж географічних місць, з якими пов'язані ці особливі якості чи інші характеристики, та виробників зазначених товарів у межах цих географічних місць;

16) Установа — центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 2. Законодавство України про правову охорону географічних зазначень

Законодавство України про правову охорону географічних зазначень складається із цього Закону, законів України «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про охорону прав на торговельні марки», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», законів, що регулюють підготовку до реєстрації, використання та захист географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв, а також контроль щодо таких географічних зазначень, та інших нормативно-правових актів»;

3) у статті 3:

у назві слова «охорони прав на» замінити словами «правової охорони»;

у частині першій:

в абзаці першому слова «охорони прав на» замінити словами «правової охорони»; абзац третій викласти в такій редакції:

«здійснює державну реєстрацію географічних зазначень»;

4) статті 5-7 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Права та обов'язки іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземні та інші особи, що мають місце постійного проживання чи постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізовують свої права шляхом безпосереднього звернення до Установи або через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 6. Надання правової охорони географічним зазначенням

1. Цим Законом правова охорона географічного зазначення надається на підставі їх реєстрації у встановленому цим Законом порядку або відповідно до міжнародних договорів України.

Правова охорона географічного зазначення діє безстроково, за винятком випадків дострокового припинення дії реєстрації географічного зазначення, передбачених статтею 21 цього Закону.

2. Обсяг правової охорони географічного зазначення визначається характеристиками товару і межами географічного місця його походження, зазначеними у Реєстрі.

Стаття 7. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається географічному зазначенням, якщо заявлене найменування відповідає вимогам абзацу четвертого статті 1 цього Закону і на нього не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

2. Правова охорона надається географічному зазначенням як назві місця походження товару, якщо заявлене найменування відповідає вимогам абзацу десятого статті 1 цього Закону і на нього не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

Незалежно від умов, передбачених абзацом десятим статті 1 цього Закону, назва географічного місця вважається назвою місця походження товару в разі, коли сировина для виробництва товару походить з іншого географічного місця, ніж географічне місце виробництва товару, якщо географічне місце виробництва товару, якщо сировини визначене, існують спеціальні умови виробництва такої сировини та встановлено контроль за їх дотриманням.

Для цілей цієї частини сировиною можуть вважатися лише живі тварини, м'ясо та молоко.

3. Правова охорона надається географічному зазначенням, яке повністю або частково омонімічне із зареєстрованим в Україні географічним зазначенням, за умови добросовісного місцевого і традиційного використання та якщо таке використання виключає можливість сплутування та введення в оману споживачів щодо дійсного походження товару.

Омонімічне географічне зазначення може бути зареєстроване за наявності під час використання відмінності між цим зазначенням та раніше зареєстрованим географічним зазначенням без надання переваги одному із виробників товару та за умови уникнення можливості введення споживача в оману.

Не реєструється омонімічне зазначення, яке правильно вказує на географічне місце виробництва товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар вироблено в іншому географічному місці;

5) у частині першій статті 8:

пункт «б» виключити;

пункт «в» викласти в такій редакції:

«в» є назвою, що стала видовою»;

пункт «г» виключити;

пункт «д» викласти в такій редакції:

«д» включає або відтворює назву сорту рослин чи породи тварин, що може ввесити в оману споживачів щодо дійсного походження товару. Цей пункт не застосовується у разі, якщо:

товар містить або походить від відповідного сорту рослин або породи тварин; споживачі не вводяться в оману;

використання назви сорту рослин або породи тварин є добросовісним;

виробництво та продаж товару поширилися за межі його географічного місця походження до дати подання заявлання на реєстрацію географічного зазначення»;

у пункті «е» слова «із знаком для товарів і послуг, права на який», «цього знака» та «ідентичності» замінити відповідно словами «з торговельною маркою, права на яку», «цієї торговельної марки» та «справжності»;

6) статтю 9 викласти в такій редакції:

«Стаття 9. Право на реєстрацію географічного зазначення

1. Право на державну реєстрацію географічного зазначення має об'єднання осіб, які в зазначеному географічному місці виробляють товар та/або видобувають, та/або переробляють сировину для товару, особлива якість, репутація чи інші характеристики якого зумовлені цим географічним місцем.

При цьому об'єднання осіб означає будь-яку сукупність осіб незалежно від її організаційно-правової форми або складу.

Одна фізична або юридична особа має право на реєстрацію географічного зазначення у разі, якщо:

вона є єдиним виробником, який відповідає на географічному місці виробляє товар та/або видобуває, та/або переробляє сировину для товару та бажає подати заявку на реєстрацію географічного зазначення;

географічна територія, на якій здійснюється виробництво (видобування) та/або переробка, та/або приготування товару, має характеристики, які істотно відрізняються від прилеглих територій, або характеристики товару відрізняються від товарів, вироблених на прилеглих територіях;

7) доповнити статтю 91 такого змісту:

«Стаття 91. Специфікація товару

1. Для реєстрації географічного зазначення товар, для якого заявляється це зазначення, повинен відповідати специфікації товару, погоджений спеціально уповноваженим органом.

2. Специфікація товару повинна містити такі відомості:

строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

9. Датою подання заявки є дата одержання Установою заяви про реєстрацію географічного зазначення за умови наявності усіх відомостей та документів, передбачених частинами четвертою та шостою цієї статті;

9) статті 11 викласти в такій редакції:

«Стаття 11. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

2. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про реєстрацію географічного зазначення або про відмову в реєстрації географічного зазначення. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця з дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Такі копії надсилаються заявнику протягом місяця з дня надходження запиту.

3. Заявник має право особисто або через свого представника брати участь у встановленому порядку в розгляді питань, що виникають під час проведення експертизи.

4. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого найменування і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника, а також зміни, пов'язані з уточненням опису товару або меж географічного місця походження товару.

Зміни, пов'язані з уточненням опису товару або меж географічного місця походження товару, не повинні належати до істотних характеристик товару або змінююти межі географічного місця.

Виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за державну реєстрацію географічного зазначення.

За подання заявки про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

5. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів у разі, якщо без них проведення експертизи неможливе або якщо виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності будь-яких відомостей чи елементів, які містяться в матеріалах заявки.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців з дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копії матеріалів, що протиставлені заявці. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

Строк подання додаткових матеріалів подовжується, але не більш як на шість місяців, якщо до його спливу подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Якщо, незважаючи на вжиття заявником належних заходів, строк подання додаткових матеріалів пропущено, права заявника щодо заявки відновлюються у разі, якщо протягом шести місяців після спливу зазначеного строку буде подано відповідне клопотання разом з додатковими матеріалами та сплачено збір за його подання.

6. Будь-яка особа протягом трьох місяців з дати публікації в Бюлєтені відомостей про заявку та специфікації товару, визначені у статті 91 цього Закону, або відомостей із документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону, може подати до закладу експертизи мотивоване заперечення щодо невідповідності заявленого географічного зазначення умовам надання правої охорони, визначенім статтями 7 і 8 цього Закону, або щодо невідповідності вимогам статті 9 цього Закону.

За подання заперечення сплачується збір.

Вимоги до заперечення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної влас-

ності. Заперечення подається разом з його копією.

Заклад експертизи надсилає копію заперечення заявнику.

Заявник вправі інформувати заклад експертизи про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців з дати його одержання. Він може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Протягом двох місяців з дати отримання заперечення заклад експертизи запрошує особу, яка подала заперечення, та заявника для відповідних консультацій розумної тривалості, але не більше трьох місяців.

Особа, яка подала заперечення, та заявник починають такі консультації невідкладно. Вони надають одне одному релевантну інформацію для оцінки відповідності заявки на реєстрацію умовам, визначенім статтями 7, 8, 10 цього Закону, або відповідності специфікації товару вимогам статті 91 цього Закону. Якщо згоди не досягнуто, відповідна інформація подається також до закладу експертизи.

У будь-який момент протягом тримісячного строку для консультацій заклад експертизи може за запитом заявника подовжити консультації додатково на строк до трьох місяців.

7. Під час проведення експертизи:

а) встановлюється дата подання заявки на підставі частини дев'ятої статті 10 цього Закону;

б) заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статей 9 і 10 цього Закону та правилам, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності;

в) перевіряється сплачений збір за подання заявки на відповідність встановленим вимогам;

г) перевіряється відповідність заявленого найменування умовам надання правої охорони, визначенім статтями 7 і 8 цього Закону.

8. За наявності усіх відомостей і докumentів заявки, передбачених частинами четвертою — шостою статті 10 цього Закону, та сплати збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

9. У разі відсутності будь-яких матеріалів із заявки, передбачених частинами четвертою — шостою статті 10 цього Закону, заявнику негайно надсилається повідомлення про відмову.

Якщо затребувані матеріали будуть подані заявником протягом двох місяців з дати одержання ним повідомлення закладу експертизи, датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи останнього із затребуваних матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподана, про що заявнику надсилається повідомлення про це.

Якщо затребувані матеріали будуть подані заявником протягом двох місяців з дати одержання ним повідомлення закладу експертизи, датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи останнього із затребуваних матеріалів.

10. У разі порушення вимог частини восьмої статті 10 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. У разі відповідності заявки вимогам статті 10 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності, та відповідності сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення про це та здійснюються публікація в Бюлєтені відомостей про заявку та специфікації товару, визначені статтею 91 цього Закону, або відповідних відомостей із документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону.

Після публікації відомостей про заявку та специфікації товару, визначені статтею 91 цього Закону, або відповідних відомостей із документа, визначеного частиною шостою статті 10 цього Закону, будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

12. У разі невідповідності заявки вимогам статті 10 цього Закону та правилам, встановленим на його основі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності, чи сплаченого збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення з пропозиціями щодо усунення недоліків.

Усунення зазначених у повідомленні недоліків проводиться у строк та в порядку, встановлені частиною п'ятою цієї статті для додаткових матеріалів.

13. Заперечення, подані відповідно до частини шостої цієї статті, розглядаються під час перевірки відповідності заявленого географічного зазначення умовам надання правої охорони, визначенім статтями 7 і 8 цього Закону.

Подане заперечення розглядається в межах мотивів, викладених у ньому, та з урахуванням відповіді заявника, якщо вона надана у встановлений строк.

Заперечення проти заявки задовільняється лише у разі, якщо воно:

доводить невідповідність заявленого географічного зазначення умовам надання правої охорони, визначенім статтями 7 і 8 цього Закону, або відповідає умовам, передбаченим статтею 9 цього Закону;

доводить, що реєстрація заявленого географічного зазначення завдасть шкоди зареєстрованому частково або повністю омонімічному географічному зазначення чи торговельній марці або існуванню товарів, що добросовісно вводяться в цивільний оборот не менш як протягом п'яти років до дати публікації зазначененої у статті 91 цього Закону специфікації товару;

містить докази того, що заявлене географічне зазначення є назвою, що стала видовою.

Результати розгляду заперечення відображені у висновку експертизи за заявкою. Копія рішення Установи, прийнятого на підставі висновку, надсилається подавцю заперечення.

14. У разі відсутності заперечень або визнання їх необґрунтованими та відповідності заявленого географічного зазначення умовам, визначенім статтями 7 і 8 цього Закону, і дотримання умов статті 9 цього Закону на підставі висновку експертизи Установа приймає рішення про реєстрацію географічного зазначення.

15. Якщо за результатами експертизи, проведеної з урахуванням заперечення (за наявності), встановлено, що заявлене географічне зазначення не відповідає умовам надання правої охорони, визначенім статтями 7 або 8 цього Закону, або заявка подана особою, яка не має права на реєстрацію географічного зазначення згідно із статтею 9 цього Закону, заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь щодо підстав відмови у наданні правої охорони заявленому географічному зазначення.

Відповідь заявника надається у строк та в порядку, встановлені частиною п'ятою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою:

10) у статті 12 слово «дня» замінити словом «дати»;

11) у статті 13:

абзац перший після слів «рішення Установи» доповнити словами і цифрами «чи копії матеріалів, затребуваних відповідно до частини другої статті 11 цього Закону»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Подавець заперечення, який відповідає до частини тринаадцятої статті 11 цього Закону одержав копію рішення Установи, може оскаржити відповідне рішення Установи до Апеляційної палати протягом двох місяців з дати одержання його копії»;

частину другу виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Право заявника оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати ним державного мита за реєстрацію географічного зазначення»;

у частині четвертій:

у першому реченні слова «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інтелектуальної власності» замінити словом «Установою»;

у третьому реченні слово «заявнику» замінити словами «особі, яка його подала»;

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова «документа про сплату» замінити словом «сплати»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Якщо заперечення проти рішення Установи за заявкою подано особою, яка подавала заперечення відповідно до частини шостої статті 11 цього Закону, заявнику негайно надсилається повідомлення про одержання такого заперечення та його копія. Заявник має право подати до Апеляційної палати обґрунтовану

змін до відомостей Реєстру, заява про внесення змін розглядається у порядку, встановленому частинами одинадцятою і тринацятю — п'ятнадцятою статті 11 цього Закону;

Якщо зміни до специфікації товару незначні та не потребують внесення відповідних змін до відомостей Реєстру, такі зміни вносяться Установою без застосування порядку, встановленого частинами одинадцятою і тринацятю — п'ятнадцятою статті 11 цього Закону. У разі підтвердження таких змін спеціально уповноваженим органом або якщо географічне зазначення знаходиться на території іноземної держави подається офіційна довідка про внесення відповідних змін у цій державі.